

Conferentie over de toekomst van Europa

Samenvattend verslag van de zevende vergadering van de raad van bestuur van de Conferentie over de toekomst van Europa

maandag 20 september 2021

16.15 - 17.45, Europagebouw (zaal S7, hybride vergadering)

Deelnemers: zie deelnemerslijst in de bijlage

Samenvatting en conclusies:

De raad van bestuur van de Conferentie over de toekomst van Europa heeft op 20 september 2021 zijn zevende vergadering gehouden in het gebouw van de Raad (in hybride vorm).

De zevende vergadering werd gezamenlijk voorgezeten door EP-lid Guy VERHOFSTADT, de Sloveense staatssecretaris voor Europese Zaken, Gašper DOVŽAN, en vicevoorzitter van de Commissie voor Democratie en Demografie, Dubravka ŠUICA. De heer DOVŽAN opende en sloot de vergadering.

De gezamenlijke voorzitters informeerden de raad van bestuur over de Europese burgerpanels, met name over de positieve ervaringen van de eerste sessie van panel 1, die van 17 tot en met 19 september in Straatsburg plaatsvond, waarna hierover een gedachte-wisseling werd gehouden.

Ook het meertalig digitaal platform werd besproken, onder meer de tussentijdse verslagen en het modereren van de inhoud van het platform.

De raad van bestuur keurde de ontwerpagenda van de plenaire vergadering van de Conferentie op 22 en 23 oktober goed. De agendapunten zullen per thema in de voormiddag- of namiddagssessie worden geordend.

De raad van bestuur hield een gedachtewisseling over de openingszitting van de plenaire vergadering van de Conferentie. Op basis van de bevindingen zullen de gezamenlijke voorzitters de details van de volgende plenaire vergaderingen verder bespreken.

De gezamenlijke voorzitters informeerden de raad van bestuur over de voortgang van de besprekingen in verband met de werkgroepen van de plenaire vergadering van de Conferentie en de openstaande kwesties, en bespraken deze met de deelnemers.

Gašper Dovžan (medevoorzitter) opende de vergadering en sprak daarbij zijn tevredenheid uit over de eerste sessie van het Europees burgerpanel over "sterkere economie, sociale rechtvaardigheid, banen/onderwijs, jeugd, cultuur, sport/digitale transformatie", die plaatsvond van 17 tot en met 19 september 2021.

1. Geactualiseerde informatie over de Europese burgerpanels

Guy Verhofstadt (medevoorzitter) zat dit agendapunt voor en gaf een positieve beoordeling van de eerste sessie van panel 1 (sterkere economie, sociale rechtvaardigheid, banen/onderwijs, jeugd, cultuur, sport/digitale transformatie). Hij benadrukte dat de deelnemende burgers zich hebben ingezet en dat zij een positieve ervaring hebben overgehouden aan hun deelname. Het eerste panel slaagde erin zijn vijf werkstromen, elk met verschillende subthema's, voor de komende twee werksessies vast te stellen: "werken in Europa", "een economie voor de toekomst", "een rechtvaardige samenleving" en "een ethische en veilige digitale transformatie". Het panel koos ook zijn 20 vertegenwoordigers voor de plenaire vergadering van de Conferentie. Er was veel pers aanwezig in Straatsburg, waardoor over de eerste sessie verslag werd uitgebracht in de media.

Dubravka Šuica (medevoorzitter) benadrukte eveneens dat deze belangrijkste nieuwigheid van de Conferentie onder een gunstig gesternte van start is gegaan. Zij was getroffen door de kracht die uitgaat van het beeld van burgers uit verschillende lidstaten, met verschillende achtergronden en leeftijden, die in de grote vergaderzaal in Straatsburg zitten, en herinnerde eraan hoe belangrijk het is dat de burgers een zichtbare plaats krijgen in de plenaire vergadering. De medevoorzitter merkte op dat de door de burgers gekozen stromen de bijdragen op het digitale platform weerspiegelen. Zij riep alle partijen op hun inspanningen op communicatiegebied tot het maximum op te voeren om de Conferentie een zo groot mogelijke bekendheid te geven.

Gašper Dovžan (medevoorzitter) sloot zich aan bij deze positieve beoordeling van de eerste panelsessie.

In de daarop volgende gedachtewisseling:

- schaarden de deelnemers zich achter de positieve beoordeling van de eerste panelsessie;
- stelden verschillende deelnemers vragen over de deskundigen die zorgen voor de introducties van het panel, en de keuze van de facilitators;
- werden vragen gesteld over de samenstelling van het panel;
- verzochten sommige deelnemers om het aantal waarnemers van de raad van bestuur in de panels te verhogen;
- vroegen verschillende deelnemers hoe het resultaat van de werkzaamheden van de Europese burgerpanels zal worden gebruikt als input voor de plenaire vergaderingen.

Guy Verhofstadt (medevoorzitter) herinnerde eraan dat twee plenaire vergaderingen gewijd zijn aan het bespreken van de aanbevelingen van de burgerpanels, en dat de vertegenwoordigers van de panels volwaardige leden van de plenaire vergadering en de werkgroepen zijn, zodat een duidelijke band tussen de Europese burgerpanels en de plenaire vergadering is gewaarborgd. Hij was ook van mening dat de aanbevelingen van de panels terug te vinden zullen moeten zijn in het eindresultaat van de Conferentie.

De gezamenlijke voorzitters vermeldden dat de namen en biografieën van de deskundigen beschikbaar zijn op het platform en dat facilitators ervaren professionals zijn en deel uitmaken van het consortium van externe dienstverleners. Wat het aantal waarnemers van de raad van bestuur in de Europese burgerpanels betreft, antwoordden de medevoorzitters dat er ruimte is voor enige flexibiliteit met betrekking tot het aantal, maar dat de burgers niet mogen worden verdrongen en dat er praktische beperkingen zijn. In elk geval worden alle voltallige vergaderingen van de Europese burgerpanels gelivestreamd op de homepage van het meertalig digitaal platform.

Conclusie:

De gezamenlijke voorzitters informeerden de raad van bestuur over de Europese burgerpanels, met name over de positieve ervaringen van de eerste sessie van panel 1, die van 17 tot en met 19 september in Straatsburg plaatsvond, waarna hierover een gedachtewisseling werd gehouden.

2. Meertalig digitaal platform: informatie van de gezamenlijke voorzitters en gedachtewisseling - tussentijdse verslagen - modereren van de inhoud van het platform

Dubravka Šuica (medevoorzitter) zat dit agendapunt voor en deelde mee dat de communicatiecampagnes onder leiding van het Europees Parlement en de Commissie succesvol waren, met meer dan drie miljoen unieke bezoekers op het platform, maar dat actieve deelname nog meer moet worden bevorderd. De Europese burgerpanels zullen naar verwachting de belangstelling voor en deelname aan het platform doen toenemen. De medevoorzitter presenteerde het eerste tussentijdse verslag, dat in alle 24 taalversies beschikbaar is op het platform. Het verslag heeft tot doel een overzicht te geven van de bijdragen van de burgers aan het platform, dat daarvoor de centrale plek is. Het verslag is opgesteld door een dienstverlener die contractant is van DG Communicatie van de Commissie. In het verslag ligt de nadruk op een kwalitatieve analyse van de bijdragen, waarbij aan de hand van mindmaps de verschillende clusters van ideeën worden gevisualiseerd. De medevoorzitter onderstreepte dat het tussentijds verslag en de mindmaps tijdens de eerste panelsessie aan de burgers zijn gepresenteerd. Ze deelde mee dat het tweede tussentijdse verslag medio oktober is gepland.

Wat het modereren van de inhoud van het platform betreft, meldde de medevoorzitter dat er tot dusver geen grote problemen zijn opgetreden. Ze benadrukte dat het modereren voornamelijk tot doel heeft ervoor te zorgen dat het Conferentiehandvest volledig wordt nageleefd, dat het platform gebruikt wordt voor het beoogde doel en dat het een ruimte blijft waar burgers uit alle geledingen van de bevolking, in alle levensfasen en uit alle delen van de Europese Unie zich op hun gemak voelen en zich aangesproken voelen om een bijdrage te leveren. De medevoorzitter legde uit dat het platform wordt gemodereerd door een moderatorenteam dat werkt op basis van een contract met de Europese Commissie en onder toezicht van het gemeenschappelijk secretariaat namens de raad van bestuur van de Conferentie. Het moderatorenteam evalueert de inhoud van een bijdrage op het platform nadat deze is geplaatst. De bijdragen worden dus niet vooraf gemodereerd. Wanneer een bijdrage verborgen wordt, ontvangt de gebruiker een boodschap van het moderatorenteam met de motivering van deze actie.

In de daarop volgende gedachtewisseling:

- vonden de deelnemers het verslag over het algemeen een goed eindresultaat dat de input evenwichtig weergeeft, en onderstreepten zij het nut van de mindmaps;
- spraken sommige deelnemers hun bezorgdheid uit over het feit dat het platform nog niet voldoende zichtbaar is, en brachten zij verslag uit over de actie die zij hebben ondernomen om het in hun netwerken bekend te maken;
- toonden sommige deelnemers zich minder tevreden met bepaalde aspecten van het verslag, met name de weergave van bepaalde inhoud in de samenvatting, een

mogelijke impliciete rangschikking door de volgorde van onderwerpen, het grotere gewicht dat wordt toegekend aan ideeën dan aan gebeurtenissen en de vermelding van specifieke lidstaten;

- drongen sommige deelnemers erop aan dat deze verslagen worden besproken in de plenaire vergadering en de werkgroepen;
- vroeg een deelnemer zich ook af of de raad van bestuur bij dit verslag zou moeten worden betrokken.

De gezamenlijke voorzitters namen nota van de zorgpunten en benadrukten dat het niet de taak van de raad van bestuur is om deze verslagen te evalueren, aangezien het geen politieke oefening betreft. De gezamenlijke voorzitters bevestigden ook dat de tussentijdse verslagen als een agendapunt voor de plenaire vergadering van oktober zullen worden opgenomen, waardoor een grondiger bespreking mogelijk zal zijn.

Conclusie:

Ook het meertalig digitaal platform werd besproken, onder meer de tussentijdse verslagen en het modereren van de inhoud van het platform.

3. Plenaire vergadering van de Conferentie op 22-23 oktober - Voorgestelde agenda: goedkeuring - Gedachtewisseling over de openingszitting van de plenaire vergadering

Gašper Dovžan (medevoorzitter) presenteerde de ontwerpagenda voor de plenaire vergadering. Guy Verhofstadt (medevoorzitter) stelde voor dat de agenda van de debatten in twee blokken wordt gesplitst, waarbij de voormiddag wordt gewijd aan de Europese burgerpanels, de nationale evenementen en panels en het Europees Jongeren-evenement en de namiddag aan het platform. De ontwerpagenda werd dienovereenkomstig goedgekeurd.

Tijdens de daarop volgende bespreking wisselden de deelnemers meer in het algemeen van gedachten over de plenaire vergadering van de Conferentie, waarbij lessen werden getrokken uit de openingszitting van 19 juni en de volgende punten aan de orde werden gesteld:

- onder de deelnemers bestond er een brede consensus dat de plenaire vergadering interactiever moet zijn, zodat een echt debat kan worden gevoerd en meer aandacht wordt besteed aan de inhoud;
- sommige deelnemers vroegen zich af hoe hun feitelijke input over inhoud in het proces kan passen;
- de kwestie van de betrokkenheid van de landen van de Westelijke Balkan werd aangekaart.

Guy Verhofstadt (medevoorzitter) was het met de deelnemers eens dat het debat tijdens de openingszitting van de plenaire vergadering bestond uit korte bijdragen met beperkte interactie tussen de sprekers. Hij stelde voor om naast de spreektijd aan elke deelnemersgroep een bepaald tijdssaldo voor reacties op bijdragen van andere deelnemersgroepen toe te kennen, dat naar eigen goeddunken zou kunnen worden gebruikt.

De gezamenlijke voorzitters benadrukten dat zij de details van de plenaire vergadering op basis van deze bevindingen verder zullen bespreken.

Wat de Westelijke Balkan betreft, herinnerden de gezamenlijke voorzitters eraan dat de landen van de Westelijke Balkan formeel geen deel uitmaken van het Conferentieproces, maar bevestigden ze dat ze bereid zijn passende manieren te vinden om hen te betrekken.

In verband met het Reglement van orde werd nogmaals opgeroepen om voetnoot 7 van het Reglement van orde te wijzigen en daarin de mogelijkheid op te nemen om ook afwijkende standpunten van sociale partners en andere belanghebbenden in de plenaire vergadering in de verslagen te vermelden.

De gezamenlijke voorzitters deelden mee dat er binnenkort een schriftelijk antwoord over deze kwestie zal worden verstuurd.

Conclusie:

De raad van bestuur keurde de ontwerpagenda van de plenaire vergadering van de Conferentie op 22 en 23 oktober goed. De agendapunten zullen per thema in de voormiddag- of namiddagsessie worden geordend.

De raad van bestuur hield een gedachtewisseling over de openingszitting van de plenaire vergadering van de Conferentie. Op basis van de bevindingen zullen de gezamenlijke voorzitters de details van de volgende plenaire vergaderingen verder bespreken.

4. Werkgroepen van de plenaire vergadering van de Conferentie: informatie van de gezamenlijke voorzitters

Gašper Dovžan (medevoorzitter) zat dit agendapunt voor. Hij deelde mee dat de Raad in de zomer, en ook de gezamenlijke voorzitters tijdens hun laatste bijeenkomst, vooruitgang hebben geboekt met betrekking tot de werkgroepen, en dat er verder zal worden gewerkt aan de laatste openstaande kwesties, met name hoe en door wie de werkzaamheden van de werkgroepen aan de plenaire vergadering van de Conferentie moeten worden gepresenteerd. Hij was van mening dat de plenaire vergadering van de Conferentie een plaats voor debat moet blijven, en dat het resultaat van de werkgroepen informeel moet blijven. Hij toonde zich bezorgd dat de schriftelijke verslagen van de werkgroepen het werk van de plenaire vergadering van Conferentie zouden overschaduwden.

Dubravka Šuica (medevoorzitter) bevestigde dat ze bereid was een akkoord te vinden over deze laatste openstaande punten, en benadrukte dat het belangrijk is dat een burger namens de werkgroep, samen met de voorzitter, verslag uitbrengt aan de plenaire vergadering van de Conferentie.

Guy Verhofstadt (medevoorzitter) drong erop aan dat de kwestie van de werkgroepen zo spoedig mogelijk wordt opgelost om de inhoudelijke besprekingen te starten en de besprekingen over procedures te beëindigen. Hij was van mening dat de voorzitter van de werkgroep, die de hele werkgroep vertegenwoordigt, het werk van de werkgroep aan de plenaire vergadering moet presenteren, onmiddellijk gevolgd door een reactie van een vertegenwoordiger van de burgerpanels in de werkgroep. Hij was van mening dat een schriftelijk verslag van de werkgroepen naar de hele plenaire vergadering moet worden verstuurd om de transparantie en gelijkheid van alle leden van de plenaire vergadering te waarborgen.

In de daaropvolgende besprekingen:

- maakten sommige deelnemers bezwaar tegen schriftelijke verslagen van de werkgroepen in om het even welke vorm, terwijl andere deelnemers benadrukten dat schriftelijke verslagen naar de plenaire vergadering moeten worden verstuurd;
- werd een vraag gesteld over het eigenlijke doel van de werkgroepen;
- onderstreepten sommige deelnemers dat de werkgroepen van groot belang zijn, en waren zij van mening dat deze groepen de mogelijkheid bieden voor diepgaande besprekingen in het kader van de Conferentie;

- riepen verscheidene deelnemers op tot een spoedig akkoord en een snelle start van de werkgroepen.

De gezamenlijke voorzitters zullen hun besprekingen over de regeling voor de werkgroepen van de plenaire vergadering van de Conferentie voortzetten.

Conclusie:

De gezamenlijke voorzitters informeerden de raad van bestuur over de voortgang van de besprekingen in verband met de werkgroepen van de plenaire vergadering van de Conferentie en de openstaande kwesties, en bespraken deze met de deelnemers.

Volgende vergadering:

Er is geen datum vastgesteld voor een volgende vergadering van de raad van bestuur.

Contactpersoon: Susanne Höke, lid van het gemeenschappelijk secretariaat

**VERGADERING VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN DE CONFERENTIE OVER DE TOEKOMST
VAN EUROPA**

20 september 2021, 16.15-18.00 uur, Europegebouw S7 en virtuele toegang

DEELNEMERSLIJST

Yellow : confirmed physical presence

Green : confirmed remote presence

CO-CHAIR	Mr Guy VERHOFSTADT Member of the European Parliament (Renew Europe, BE)
CO-CHAIR	Mr Gašper DOVŽAN (SI) Secretary of State for EU Affairs
CO-CHAIR	Ms Dubravka ŠUIČA <i>Vice-President of the European Commission</i>
MEMBER	Ms Milena HRDINKOVÁ (CZ) State Secretary for EU Affairs
MEMBER	Ms Iratxe GARCÍA-PÉREZ, Member of the European Parliament (S&D, ES)
MEMBER	Mr Maroš ŠEFČOVIČ Vice-President of the European Commission
OBSERVER	Ms Judit VARGA Minister of Justice
OBSERVER	Mr Hans DAHLGREN (SE) Minister for EU Affairs
OBSERVER	Mr Juan GONZÁLEZ-BARBA PERA (ES) Secretary of State for EU Affairs
OBSERVER	Ms Theodora GENTZIS (BE) -Director General for European Affairs -Secretary General a.i.
OBSERVER	Mr Gerolf ANNEMANS Member of the European Parliament (ID, BE)
OBSERVER	Mr Daniel FREUND Member of the European Parliament (Verdes/ALE, DE)
OBSERVER	Mr Zdzisław KRASNODĘBSKI Member of the European Parliament (ECR, PL)

OBSERVER	Mr Helmut SCHOLZ Member of the European Parliament (The Left, DE)
OBSERVER (COSAC)	Mr Luís Capoulas SANTOS (PT) Chairperson of the European Affairs Committee of the Assembleia da República
OBSERVER (COSAC)	Mme Sabine Thillaye (FR) Chair of EU Affairs at the Assemblée Nationale
OBSERVER (COSAC)	M. Jean-François Rapin (FR) Chair of EU Affairs Committee at the Senat
OBSERVER (COSAC)	Mr Marko POGAČNIK (SI) Chairperson of the Committee for EU Affairs of the Drzavni Zbor
OBSERVER (COSAC)	Mr Bojan KEKEC (SI) Chairperson of the Commission for International Relations and European Affairs of the Drzavni Svet
OBSERVER (CoR) Invited	Mr Apostolos TZITZIKOSTAS President of the European Committee of the Regions
OBSERVER (EESC) Invited	Ms Christa SCHWENG President of the European Economic and Social Committee
OBSERVER (BusinessEurope) Invited	Mr Markus BEYRER Director General of BusinessEurope
OBSERVER (ETUC) Invited	Mr Luca VISENTINI Secretary General of ETUC
CO-HEAD OF COMMON SECRETARIAT	Ms Marta ARPIO
CO-HEAD OF COMMON SECRETARIAT	Mr Guillaume McLAUGHLIN
CO-HEAD OF COMMON SECRETARIAT	Mr Colin SCICLUNA
COMMON SECRETARIAT	Ms Rebecca RHLALOU

COMMON SECRETARIAT	Ms Eva-Maria POPTCHEVA
COMMON SECRETARIAT	Ms Susanne HOEKE

EXCUSED

MEMBER	Mr Clément BEAUNE (FR) Secretary of State for EU Affairs
MEMBER	Ms Věra JOUROVÁ Vice-President of the European Commission
MEMBER	Mr Manfred WEBER Member of the European Parliament (PPE, DE)